

EL CNJC DONA SUPORT A LES JOVES MIGRADES SOLES I ES POSICIONA EN CONTRA DE LES POLÍTIQUES MIGRATÒRIES ACTUALS

Comitè Executiu - 19 de juny de 2021

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya té com a mandat principal la defensa dels drets de totes les joves i el suport a la transversalitat de totes les nostres lluites de forma col·lectiva, partint des de valors que ens defineixen com l'antiracisme, la lluita feminista, la justícia global i l'ecologisme. És per això que com a representants de les veus juvenils catalanes, no podem quedar-nos en silenci quan els nostres estats i representants polítics construeixen i inverteixen en discursos i imaginaris que presenten a les persones migrades com una amenaça que cal combatre amb mitjans policials i militars per tal de justificar el gran negoci de fortificació de fronteres. Unes polítiques migratòries racistes i deshumanitzadores que posen en perill la vida de milers de persones, de les quals gran part, són joves. Tal com hem reivindicat en resolucions anteriors com l'aprovada durant la 41a AGO de 2019¹, ens pronunciem un cop més en la defensa dels drets de les joves migrants i migrades, tot treballant per aconseguir que la lluita antiracista sigui un pilar de l'associacionisme juvenil.

El passat dilluns 17 de maig de 2021, vam presenciar a Ceuta, una situació de 'crisi humanitària' caracteritzada per la pressió política i la instrumentalització de les persones migrants per part del Regne del Marroc i possibilitada per les arrelades polítiques migratòries europees d'externalització de fronteres. Gairebé 10.000 persones s'han vist afectades; entre elles, persones en situacions d'alta vulnerabilitat com famílies, infants, possibles víctimes de tràfic, sol·licitants de protecció internacional i joves menors. A 5.600 d'elles se'ls ha aplicat les anomenades devolucions en calent, una pràctica d'expulsió il·legal sota el dret internacional, que impedeix detectar la necessitat de protecció internacional que l'estat espanyol està obligat a garantir, violant el principi de no devolució. A més, aquestes devolucions en calent s'han dut a terme també en casos de nens i joves menors d'edat, violant també les lleis de protecció de menors i de la infància i raó per la qual la Fiscalia de Ceuta ha obert diligències Informatives Penals².

---

¹ CNJC (2019) "Per una resposta associativa enfocada a la desestigmatització i garantia de drets de les persones joves que migren soles" 41a Assemblea General Ordinària https://www.cnjc.cat/sites/default/files/u89/resolucio_iovessolsmigrants_agofeb19.pdf

² Pablo Pampa Sainz, "Fiscalía de Ceuta abre diligencias penales por la expulsión en caliente de menores", El Salto, Maig 28, 2021 <https://www.elsaltodiario.com/mena/-fiscalia-ceuta-diligencias-penales-expulsion-caliente-menores>

Aquesta situació no és un fet aïllat sinó la punta de l'iceberg d'unes pràctiques habituals que inclouen també la construcció i manteniment de centres d'internament d'estrangers, mancances en la protecció i seguiment dels menors tutelats i extutelats per l'administració, i discursos xenòfobs i d'odi que utilitzen i instrumentalitzen a les persones migrants per alimentar l'auge de l'extrema dreta. Totes aquestes pràctiques estan emparades per un sistema racista que imposa la securització de les fronteres per sobre de la vida i la dignitat humana. Un sistema fallit que necessita una reforma estructural que posi els drets de les persones migrants al centre.

Veiem reproduir-se aquesta mateixa lògica de securització dia rere dia en els centres de detenció d'estrangers (CIEs), estructures que tenen per mandat la immobilització de les persones migrants, on predominen els abusos, l'arbitrarietat, l'absència de transparència, i la vulneració de drets i perpetuació del patiment de les persones internes. Espais en els quals es nega el dret a moure's lliurement, convertint aquest dret, en un privilegi. Nuclis de desposseïció on es priva del dret a escollir el seu pla de vida i a circular lliurement a persones migrades, entre elles menors no acompanyats, víctimes de tràfic d'explotació sexual i sol·licitants de protecció internacional. Així doncs, és prioritari el tancament d'aquests espais, que ha d'anar estrictament relacionat amb l'abolició d'aquestes estructures violentes i derogació de les lleis que les avalen.

En el cas de les joves menors d'edat migrades soles, s'afegeix a la trajectòria migratòria, el pas cap al procés de tutela administrativa, on veuen diàriament com les seves vides resten encadenades en funció de procediments administratius. El camí cap a la tutela pot incloure experiències com passar nits a comissaria, detencions arbitràries, vulneracions del dret a ser escoltat i protegit i les conegudes proves d'edat classificades per l'ONU com a mesures que vulneren els drets humans, totes elles experiències que cap jove hauria de viure.

Per altra banda, és especialment problemàtic que aquestes joves quedin desemparades i excloses del sistema d'acollida i protecció als centres de tutela un cop assolida la majoria d'edat. La poca agilitat administrativa i seguiment provoquen que moltes no tinguin el permís de residència ni treball en sortir dels centres de menors i per tant puguin difícilment sostenir-se i siguin abocades a la irregularitat administrativa i la impossibilitat de treballar i per tant a la dependència econòmica dels ajuts socials i l'economia submergida. Aquest fet comporta situacions de sensellarisme com

denuncien des de la Fundació Arrels, que alerta que en els darrers anys ha augmentat el nombre de persones joves (de 16 a 25 anys) en situació del carrer, el 73% de les quals no estan empadronades i el 56% de les quals no tenen targeta sanitària, i que constitueixen un 13% de les persones sense llar, d'entre les quals un elevat nombre són d'origen migrant i extutelades ³.

Per últim, puntualitzar que tota aquesta sèrie de pràctiques compten amb el suport i són justificades pels discursos d'odi que perpetua l'extrema dreta. Discursos que tant a Espanya com a la resta d'Europa instrumentalitzen i estigmatitzen en especial a les persones joves i menors migrades, alimentant el creixement d'ideologies racistes i xenòfobes hostils que provoquen rebuig social, deshumanització i cosificació, i que són inadmissibles en una societat democràtica. Les joves i menors no han de ser objecte d'instrumentalització política, i ni els seus drets ni dignitat poden ser qüestionats ni debatuts, ja que són inherents a la condició humana. Només denunciant aquestes pràctiques regressives, alçant la veu i activant el diàleg politicsocial, podem incidir per produir els canvis necessaris, exigir l'adopció de polítiques públiques amb perspectiva de drets cap a la infància i joventut migrant, i instar a les institucions a protegir la vida i les lleis internacionals de defensa dels drets humans.

Tenint tot això en compte, des del CNJC ens comprometem a:

- Treballar de forma organitzada i conjunta per erradicar el racisme estructural que patim les joves.
- Respondre contundentment a tota tipologia de discriminació i estigmatització cap a les persones joves.
- No deixar que vulneracions tan greus com les de Ceuta ni tampoc les diàries que es duen a terme en els CIE's i centres de menors s'invisibilitzin, normalitzin, ni caiguin en l'oblit.
- Combatre els discursos d'odi utilitzats per l'extrema dreta espanyola i europea que perpetuen el racisme en la nostra societat.
- Vetllar per la sensibilització i el coneixement de la realitat de les joves que migren, així com ser observadores del compliment dels Drets Humans en totes les fases

---

³ ARRELS FUNDACIÓ (2020). Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar. Barcelona: Arrels Fundació (Informe #ningúadormintalcarrer, núm. 1) https://img.arrelsfundacio.org/wp-content/uploads/2020/07/viure-al-carrer-a-barcelona_informe2020.pdf

de l'acollida i treballar amb les administracions públiques per millorar aquest sistema.

- Revisar i treballar els nostres privilegis en el si de les nostres entitats a través de la formació i sensibilització i a construir un discurs antiracista compartit per tot l'associacionisme juvenil i que ajudi a enfortir els valors del CNJC i caminar cap al model que volem.

En aquest sentit, animem a les entitats juvenils i jovent organitzat a:

- Combatre el racisme arrelat en la nostra societat i perpetuat dia a dia i a condemnar i posicionar-se contra tota mena de discriminació.
- Formar-se en perspectiva antiracista i defensa de drets humans i generar canvis estructurals en el si de les entitats
- Posicionar-se de forma contundent contra els discursos d'odi perpetuats per l'extrema dreta mitjançant la generació de contra-discursos que posin al centre la veu i visió de les joves objecte d'aquests discursos.
- Treballar, juntament amb el CNJC, per construir uns valors i pilars antiracistes sòlids que es reflecteixin de forma transversal en totes les activitats i espais per tal de convertir-los en nuclis de l'associacionisme juvenil representatius de tota la societat.

Instem a les administracions públiques de Catalunya a:

- Posicionar-se en contra de les polítiques de securització de fronteres i creació d'un imaginari fals de la migració com amenaça i rebuig cap a les polítiques migratòries basades en la deportació i els acords de devolucions i externalització de fronteres.
- Adoptar mesures efectives per lluitar contra el discurs d'odi cap a les persones migrants i en concret cap a les joves migrades soles que és inadmissible i no ha de tenir cabuda en el debat polític i compliment amb les regulacions internacionals i estatals de protecció de la vida i integritat d'infants i menors.
- Emprendre les mesures necessàries per procedir al tancament del CIE de la Zona Franca de Barcelona i treballar en l'àmbit estatal pel tancament de tots els centres d'internament de l'estat, ja que són nuclis de vulneració de drets humans.
- Comprometre's i destinar recursos i esforços a millorar el sistema de tutela i acollida de les persones joves migrades per tal de:

D'acord amb les demandes treballades per les entitats membres de la plataforma Coordinadora Obrim Fronteres (COF)

- Garantir el dret del menor a ser escoltat (observació 12 de la Convenció dels drets dels infants de l'ONU) i que, per tant, tots els i les menors sota protecció de la DGAIA tinguin accés a un advocat/da o a qualsevol altra professional externa a la DGAIA a qui puguin consultar qualsevol dubte, i que des del moment que l'adolescent entri al centre sigui informat/da de com accedir a aquesta figura.
- Assegurar que les joves tinguin la totalitat de la informació sobre els seus drets i deures al centre i de forma exhaustiva, en la seva llengua i si cal, que puguin parlar amb una persona traductora.
- Garantir, per part de la Generalitat de Catalunya l'accés a la formació professional a totes les adolescents tutelades, encara que no disposin del permís de residència segons l'article 35 de la llei d'estrangeria que considera regulars als menors tutelats.
- Cobrir l'accés a recursos d'habitatge a tot el jovent extutelat que ho necessiti prioritàriament a aquells/es que es trobin en situació de sensellarisme, per tant, demanem que s'augmentin els recursos d'habitatge, que es diversifiquin aquests i que es flexibilitzin els criteris d'accés, per tal de poder atendre a tot el jovent i que cap jove quedi al carrer.
- Establir que totes les joves que no han passat pel sistema de tutela puguin accedir als mateixos recursos que els i les joves extutelats/es per tal de poder garantir el suport necessari per a la seva emancipació.

Secretariat del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya